

LANDELIJK
**MOLUKS
PANEL**

RESULTATEN PEILING

Gesprek premier Rutte met Molukkers op
persoonlijke titel

Augustus 2022

MOZA

INHOUD

1. **INLEIDING**
2. **OVER HET ONDERZOEK**
3. **RESULTATEN**
4. **GEGEVENS DEELNEMERS**
5. **INFORMATIE EN CONTACT**

1. INLEIDING

Op 31 augustus 2022 wil minister-president Rutte in gesprek met de Molukse gemeenschap. Waar dit precies vandaan komt is niet duidelijk. Mensen zijn verbaasd hierover en missen de context van dit gesprek. Verschillende Molukkers zijn uitgenodigd om op persoonlijke titel eind augustus deel te nemen aan een gesprek met Rutte én staatssecretaris Van Ooijen. Twee ministeries ondersteunen hen daarbij, het ministerie van VWS en het ministerie van Algemene Zaken.

Eerder vonden er in april jl. informele gesprekken plaats tussen ambtenaren en een aantal Molukkers. Op 10 mei 2022 sprak minister-president Rutte met een aantal Molukse ouderen in Lunteren. Verschillende mensen hebben zich bij MOZA gemeld met vragen over het gesprek met de bewindspersonen. Ze zijn verbaasd en zoeken naar meer informatie hierover.

2. OVER DIT ONDERZOEK

Doelstelling

Onderzoeken wat Molukkers in Nederland vinden van de manier waarop dit gesprek is georganiseerd, de mate van beschikbare informatie om een goed gesprek te voeren (zoals rapporten en data) en welke onderwerpen volgens Molukkers in Nederland belangrijke bespreekpunten zijn.

Doelgroep

Alle Molukkers die in Nederland wonen.

Uitvoering

- Looptijd onderzoek: 27 juli tot en met 22 augustus 2022 (3 weken en 5 dagen)
- De vragenlijst werd door 315 mensen ingevuld
- De resultaten zijn niet representatief voor alle Molukkers in Nederland
- Van het open veld in de peiling is minder gebruik gemaakt

3. RESULTATEN

SLECHTS 19% VAN DE MOLUKKERS VINDT DAT RUTTE MET DIT GESPREK UIT EERSTE HAND HOORT WAT ER SPEELT IN DE MOLUKSE SAMENLEVING

Mensen laten per mail en via sociale media met name weten zich niet te herkennen in het feit dat de genodigden op persoonlijke titel zijn uitgenodigd. De deelnemerslijst is ook niet representatief genoeg. Mensen zijn verbaasd dat sommige organisaties met een duidelijke achterban niet zijn uitgenodigd. Er zijn ook mensen die denken dat er daarom andere belangen spelen bij de selectie.

Vraag: Door een gesprek met een aantal Molukkers hoort Rutte uit eerste hand wat er speelt en leeft in de Molukse gemeenschap?

46% zegt geen idee te hebben. 35% zegt nee. 19% zegt ja en is het daar volledig mee eens.

+

○

94% VAN DE MOLUKKERS VINDT DE BERICHTGEVING VANUIT DE MINISTERIES OVER HET GESPREK MET RUTTE ONVOLDOENDE

In april 2022 zijn er gesprekken geweest tussen ambtenaren en een aantal Molukkers (verbonden aan een organisatie). In mei 2022 heeft minister-president Rutte een overleg gehad met een aantal Molukse ouderen in Lunteren. Er is hierover vanuit Rijksoverheid geen berichtgeving over geweest. Via sociale media en per mail geven mensen aan dat zij daardoor de context missen van de eerdere gesprekken en het gesprek op 31 augustus 2022. De berichtgeving is onvoldoende.

Vraag: Ik vind de berichtgeving vanuit de ministeries over het gesprek eind augustus (en wat daarna mogelijk volgt) voldoende.

94% zegt nee. 6% zegt ja.

4% VAN DE MOLUKKERS HEEFT VERTROUWEN IN HET GESPREK TUSSEN RUTTE EN EEN AANTAL MOLUKKERS

Eén gesprek om te inventariseren wat er speelt in een gemeenschap valt mensen rauw op het dak. Via sociale media en per mail laten mensen weten weinig vertrouwen te hebben in het gesprek. Er zijn tientallen mensen die het gesprek boycotten vanwege de onduidelijkheid of vanwege loze beloftes uit het verleden de peiling principieel niet hebben ingevuld. Die reacties zijn niet meegenomen in de percentages, omdat deze reacties niet zijn binnengekomen via de peiling.

Vraag: Ik heb vertrouwen in het gesprek met Rutte en een aantal Molukkers eind augustus.

64% zegt nee. 33% is hier neutraal in. 4% zegt ja en heeft volledig vertrouwen.

94% VAN DE MOLUKKERS VINDT HET BELANGRIJK DAT ER OOK OP ANDERE MANIEREN INPUT WORDT VERZAMELD OVER WAT ER SPEELT IN DE GEMEENSCHAP

Molukkers vinden het belangrijk dat er ook op andere manieren informatie wordt verzameld over wat er speelt in de gemeenschap. Tientallen mensen geven via sociale media en per mail suggesties hoe dit volgens hen zou kunnen. Veel mensen vinden dat met organisaties (met een achterban) overleg moet plaatsvinden. Ook de president in ballingschap van de Republiek der Zuid-Molukken wordt geregeld genoemd.

Vraag: Ik vind het belangrijk dat er ook op andere manieren input wordt verzameld om in kaart te brengen wat er leeft en speelt in de Molukse gemeenschap

94% zegt ja. 3% weet het niet zo goed en nog eens 3% zegt nee en vindt dat dus niet belangrijk.

73% VAN DE MOLUKKERS VINDT DAT ER TE WEINIG INFORMATIE IS OVER DE DOORWERKING VAN HET VERLEDEN OP HUIDIGE GENERATIES

In het onlangs uitgekomen NIOD-rapport over dekolonisatie is geen aandacht voor de rol van de Nederlandse regering bij de demobilisatie van Molukse KNIL-militairen, de RMS en het ‘tijdelijke verblijf’ in Nederland als gevolg daarvan. Uit het [CBS-rapport Molukkers in Nederland uit 2020](#) blijkt dat de sociaal-economische positie van [Molukkers](#) zorgelijk is. Hier is verder geen vervolgonderzoek uit voortgekomen. Er is over het algemeen weinig informatie beschikbaar over de doorwerking van het verleden op huidige Molukse generaties. Mensen geven dit ook expliciet aan in het open veld van de peiling.

Vraag: Er is genoeg informatie en onderzoek beschikbaar over de doorwerking van het verleden op huidige Molukse generaties

73% zegt nee. 16% zegt ja. 11% weet het niet zo goed.

+

○

●

82% VAN DE MOLUKKERS WIL DE AANKOMST VAN MOLUKKERS IN NEDERLAND EN DE ROL VAN NEDERLAND DAARIN BESPREKEN

De aankomst van Molukkers in Nederland en de rol van de Nederlandse daarin blijft voor veel Molukkers een heikel punt. Een open gesprek zonder agenda voelt voor Molukkers dan ook wrang.

Vraag: Ik vind het goed dat de aankomst van Molukkers in Nederland en de rol van Nederland daarin wordt besproken met de minister-president

82% zegt ja. Voor 11% maakt dat niet zoveel uit. 7% zegt nee en heeft daar geen behoefte aan

82% VAN DE MOLUKKERS VINDT DAT ER WEL DEGELIJK ZAKEN ZIJN OM TE BESPREKEN, 77% WIL AFSPRAKEN MAKEN OVER REGELMATIG OVERLEG

Het Landelijk Overleg Minderheden was de officiële overlegstructuur waarin verschillende erkende inspraakorganen van minderheidsgroepen in Nederland tot 2011 overleg voerden met de overheid. Deze organisaties moesten voldoen aan een representativiteitstoets en zorgen voor voldoende draagvlak vanuit hun eigen achterban, ook Molukkers. Molukkers anno 2022 willen wel degelijk inhoudelijke zaken bespreken, maar wél met mensen die representatief zijn voor de gemeenschap. 77% vindt het belangrijk om zelfs regelmatig om de tafel te gaan.

Vraag: Ik vind het belangrijk dat er nu overleg is tussen de minister-president en de Molukse gemeenschap

82% zegt ja. 18% zegt nee en vindt dat niet belangrijk

MOLUKKERS WILLEN GEEN WOORDEN, MAAR DADEN

De meningen zijn verdeeld over een excuses aan de Molukse gemeenschap. We leven in een tijd waarin (Europese) landen excuses maken voor hun eigen koloniaal verleden. Koning Willem-Alexander maakte vorig jaar excuses voor het geweld in het huidige Indonesië. In de media verschenen vorig jaar ook [berichten over een mogelijk excuses](#) aan Molukkers. 67% wil dat er eerst een aantal zaken geregeld wordt voor Molukkers.

Vraag: Ik vind het goed dat er ook wordt gesproken over een excuses aan de Molukkers

67% staat daar voor open, maar wil dat er eerst op een aantal terreinen zaken worden geregeld. 14% wil liever een excuses voor het koloniaal verleden. Voor 11% is een excuses al te laat. Slechts 8% heeft nu behoefte aan een excuses als eerbetoon aan de 1^e generatie

+

○

●

MOLUKKERS: AANDACHT VOOR POLITIEKE SITUATIE EN MENSENRECHTENSCHENDINGEN OP MOLUKKEN

91% van de respondenten vraagt aandacht voor de politieke situatie en mensenrechtenschendingen op de Molukken (288 van de 315). Een klein deel van deze 288 respondenten benoemt daarbij in het open veld van de peiling nog eens specifiek de RMS, deze antwoorden zijn niet dubbel geteld. Een aantal respondenten geeft in het open veld aan dat ook de RMS-regering in ballingschap gesprekspartner zou moeten zijn voor de Nederlandse regering.

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

MOLUKKERS: DUIDELIJKHEID OVER BEHOUD VAN MOLUKSE KARAKTER VAN MOLUKSE WIJKEN

83% van de respondenten geeft aan duidelijkheid te willen over het behoud van de Molukse wijken, meer specifiek het behoud van het Molukse karakter hiervan (262 van de 315). In 1986 zijn hier [afspraken](#) over gemaakt, maar in de praktijk lijken woningcorporaties hier niet altijd van op de hoogte te zijn. Met als gevolg verschillende nieuwsberichten van de pers rondom problemen over woningtoewijzing én kamervragen, zoals in december 2020.

De partij die zich al een aantal jaren inzet voor het behoud van de Molukse wijken, [Landelijke Samenwerking Molukse Wijken](#), is niet uitgenodigd voor het gesprek op 31 augustus 2022.

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

MOLUKKERS: MEER MOGELIJKHEDEN VORMING VAN DE MOLUKSE CULTURELE IDENTITEIT

77% van de respondenten geeft aan meer aandacht voor vorming van de eigen Molukse culturele identiteit hier in Nederland te willen (243 van de 315). Een enkeling maakt dit via het open veld in de peiling duidelijk door expliciet een taalprogramma gericht op de Maleise taal te noemen.

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

MOLUKKERS: FACILITEER LANDELIJKE INITIATIEVEN WAAR VEEL DRAAGVLAK VOOR IS

75% van de respondenten geeft aan dat landelijke initiatieven waar veel draagvlak voor is door de Rijksoverheid dienen te worden gefaciliteerd (236 van de 315). Het Landelijk Moluks Monument wordt expliciet genoemd in de keuzemogelijkheid die vaak is gekozen. Toch is de stichting achter dit landelijke initiatief niet uitgenodigd voor het gesprek op 31 augustus.

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

ANDERE ONDERWERPEN DIE SPELEN IN DE MOLUKSE GEMEENSCHAP

- *Aandacht voor Moluks vastgoed: kerken en moskeeën (222 van de 315)*
- *Facilitering van Molukse stichtingen en opbouwwerk (219 van de 315)*
- *Formele inspraak Molukkers via een representatief inspraakorgaan of regelmatig contact met de Rijksoverheid (205 van de 315)*
- *Onderwijspositie van Molukkers (190 van de 315)*
- *Vertrouwen van Molukkers in de gezondheidszorg (155 van de 315)*

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

ANDERE ONDERWERPEN DIE SPELEN IN DE MOLUKSE GEMEENSCHAP (INGEVULD VIA OPEN VELD EN GECLUSTERD DOOR MOZA)

- *Aandacht gedeelde verleden Nederland en Molukken in Nederlandse onderwijs en/of educatie in samenspraak met Molukkers (13 van de 315)*
- *Grafrechten voor 1^e generatie via landelijke regeling (9 van de 315)*
- *Achterstallig soldij en pensioenen en uitbetaling met terugwerkende kracht en indexering (6 van de 315)*
- *Aandacht voor trauma's die tussen generaties worden doorgegeven en doorwerking hebben op huidige generaties (5 van de 315)*
- *Kennis delen vanuit Nederland voor lokale projecten of ontwikkelingshulp op de Molukken, bijvoorbeeld op gebied biodiversiteit, ontbossing, duurzaamheid en/of bij natuurrampen (5 van de 315)*

Vraag: Waar moet ook aandacht voor zijn? (meerdere opties mogelijk)

+

●

○

4. GEGEVENS DEELNEMERS

- *315 reacties op de peiling*
- *Reacties vanuit 2^e generatie (37%), 3^e generatie (59%) en 4^e generatie (4%)*
- *De tientallen reacties op sociale media en per mail zijn niet meegenomen in de resultaten, maar zijn wel gebruikt als toelichting op de data*

5. INFORMATIE

Meer informatie verzamelen is wat MOZA doet. Vooral informatie die we missen in de traditionele mediakanalen. Via het panel gaan we samen met Molukkers in Nederland op onderzoek uit. Onderzoeken en peilingen door én voor Molukkers.

Lees meer op www.moza.nu/landelijk-moluks-panel

Informatie over dit onderzoek is op te vragen bij:

Kaja Sariwating
MOZA
info@moza.nu